

# Програма Хаб Знань Серія Воркшопів

Редакція 1, 2026

Злочини проти людяності:

правова рамка, ретроактивність та судове тлумачення і застосування

**Місце проведення:** онлайн, платформа Zoom

**Запропоновані дати:** 16 березня по 8 квітня - проведення 2-годинних навчальних воркшопів із забезпеченням усного перекладу (загальна тривалість - 8 годин), а також одноденного оцінювання (тестування), запланованого на 20 квітня.

**Передумови:** Ця серія воркшопів призначена для суддів, які мають незначний або відсутній практичний досвід у сфері, щодо вчинених злочинів проти людяності. Серія передбачає поглиблений розгляд ключових правових рамок, що регулюють злочини проти людяності, з особливим акцентом на статті 442-1 Кримінального кодексу України та її застосуванні й тлумаченні у через призму норм міжнародного права. Шляхом поєднання доктринального аналізу, практичних ситуаційних завдань та вправ, серія має на меті розвинути в учасників належне розуміння відповідних правових питань і спроможність ухвалювати судові рішення у справах щодо окремих злочинів проти людяності, які передаються на розгляд їхніх судів українськими прокурорами.

**Примітки:** Сертифікати про завершення навчання надаватимуться у партнерстві з Національною школою суддів України за умови участі щонайменше у трьох із чотирьох воркшопів та успішного проходження тестування. Оцінювання передбачає проведення онлайн-тесту в режимі реального часу, що складається з 20 запитань із варіантами відповіді, а також короткого ситуаційного завдання, спрямованого на перевірку практичних навичок правової кваліфікації та юридичного обґрунтування у справі щодо злочинів проти людяності. Результати оцінювання не підлягатимуть оприлюдненню.

**Модератор:** Габрієла Раду (Дослідниця, Інститут Ассера)

| # | Дата & Час | Тема | Спікери | Цілі |
|---|------------|------|---------|------|
|---|------------|------|---------|------|



|   | (2-годинні сесії)<br>(Очікує підтвердження)            |   |  |  |
|---|--|---|--|--|
| 1 | Понеділок, 16 березня 2026<br>18:00 за київським часом | Злочини проти людяності: сфера застосування, правова рамка (ки) та практика | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Суддя Беті Холер, Міжнародний кримінальний суд</li> <li>• Валері Габард, співзасновниця та співдиректорка організації UpRights</li> </ul>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Сформувати чітке розуміння злочинів проти людяності, зокрема їхні контекстуальні елементи (цивільне населення; широкомасштабний або систематичний напад, зв'язок між діями та нападом) шляхом аналізу та обговорення статті 442-1 ККУ, а також відповідних норм міжнародного права (включно зі статтю 7 Римського статуту, визначенням у звичаєвому міжнародному праві, а також запропонованим Комісією з міжнародного права визначенням у проєкті міжнародного договору).</li> <li>• Ознайомитися з підходом судді МКС щодо розгляду справ про злочини проти людяності, зокрема щодо оцінки доказів і правових позицій сторін, а також структурування та підготовки (написання) судового рішення.</li> <li>• Застосувати знання до короткого набору фактів, щоб прийняти рішення/пройти аналітичний і фактичний процес, щоб визначити, чи присутні контекстуальні елементи.</li> </ul> |
| 2 | Понеділок, 23 березня 2026<br>18:00 за київським часом | Ретроактивність, законність та прогресивне тлумачення статті 442-1 ККУ      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Суддя Микола Мазур, Велика Палата Верховного Суду</li> <li>• Кіара Лаверті, Юридична радниця, UpRights</li> <li>• Валері Габард, Співзасновниця та співдиректорка організації UpRights</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Обговорити, яким чином принципи законності та незворотності дії закону в часі можуть застосовуватися у справах щодо злочинів проти людяності, (зокрема щодо діянь, вчинених до та після набрання чинності змін, щодо міжнародних злочинів у жовтні 2024 року, з урахуванням</li> </ul>  |

|   |  |  |   |  |
|---|--|--|---|--|
|   |  |  |   | <p>міжнародного права прав людини, порівняльної судової практики, а також положень конституційного та кримінального права України).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Окреслити структуру юридичного обґрунтування під час вирішення апеляційної скарги сторони захисту щодо незворотного застосування змін до (статті 442-1 ККУ).</li> </ul>   |
| 3 | Середа, 1 квітня 2026 року, 18:00 за київським часом | Злочини проти людяності, пов'язані з утриманням цивільних осіб під вартою: незаконне позбавлення волі та насильницьке зникнення: правова кваліфікація та доказове аргументування (I) | <ul style="list-style-type: none"> <li>Якко Снойєйер, Суддя Окружного суду м. Гаага</li> <li>Онісія Синюк, Керівниця відділу досліджень, Центр прав людини ZMINA</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Уточнити та розмежувати незаконне позбавлення волі та насильницьке зникнення як злочини проти людяності, зокрема їхні складові елементи, а також взаємозв'язок між ними.</li> <li>Ознайомитися з досвідом Нідерландів у розгляді справ щодо злочинів проти людяності, пов'язаних із незаконним утриманням під вартою, зокрема з акцентом на підходах до оцінки доказів, встановленні зв'язку з ширшим нападом, а також типовими правовими викликами, що виникають під час таких проваджень.</li> <li>Ознайомитися з практичною перспективою від Центру прав людини ZMINA, щодо документування випадків незаконного позбавлення волі та насильницьких зникнень, зокрема щодо типових фактичних патернів, доказів, орієнтованих на потерпілих, та інших аспектів.</li> <li>Застосувати відповідну правову рамку до короткого практичного сценарію та пропрацювати аналітичні й доказові етапи, необхідні для ухвалення судового рішення у таких справах.</li> </ul> |



|   |   |   |  |   |
|---|---|---|--|---|
| 4 | Середа, 8 квітня 2026<br>18:00 за київським часом     | Злочини проти людяності, пов'язані з утриманням цивільних осіб під вартою: катування та інші нелюдські або такі, що принижують гідність види поведження: правова кваліфікація та доказове аргументування (II) | <ul style="list-style-type: none"> <li>Томас Корнер, Консультативна місія Європейського Союзу в Україні</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Сформувати чітке розуміння катування та інших нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження як злочинів проти людяності, зокрема щодо їхніх ключових правових елементів та типових питань, пов'язаних із доказуванням.</li> <li>Застосувати відповідну правову рамку до короткого фактичного сценарію та пропрацювати аналітичні й доказові етапи, необхідні для визначення: (i) чи присутні контекстуальні елементи злочинів проти людяності та (ii) чи підтверджують наявні докази вчинення катування та/або інших форм жорстокого поведження.</li> </ul> |
| 5 | Понеділок, 20 квітня 2026<br>18:00 за київським часом | Оцінювання (1 година)   | Не передбачено   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Оцінювання, що складається з 20 тестових запитань із варіантами відповіді, які охоплюють матеріал чотирьох воркшопів, а також короткого практичного сценарію, спрямованого на оцінювання <b>правової</b> кваліфікації та судового обґрунтування у справах щодо злочинів проти людяності.</li> </ul>  |

Цей проєкт є частиною програми 'Відновлення гідності та справедливості в Україні', спрямованої на посилення притягнення до відповідальності за міжнародні злочини, вчинені в Україні. Повна програма фінансується Міністерством закордонних справ Нідерландів та реалізується Міжнародною організацією права розвитку (IDLO) у партнерстві з Інститутом Ассера, Центром міжнародного правового співробітництва (CILC) та Нідерландським Гельсінським комітетом (NHC). Проєкт спрямований на інституційне зміцнення та розвиток спроможностей різних суб'єктів в Україні, які працюють із питаннями міжнародних злочинів: прокурорів, працівників поліції, суддів, а також журналістів та громадських організацій. Ми переконані, що за підтримки міжнародної спільноти Україна зможе посилити притягнення до відповідальності за ці злочини.